Christiane Gammeltoft-Hansens prædiken helligtrekongers søndag

Taler
Christiane Gammeltoft-Hansen
Sognepræst

Dato
4. januar 2015

Sted
Lindevang Kirke

Omstændigheder
Denne prædiken er holdt ifm. et homiletisk og liturgisk forsøg i Lindevang Kirke i 2014/2015, hvor kirkens tre præster kontinuerligt prædikede over hele Markusevangeliet fra trinitatis søndag til 2. påskedag. Derved afveg præsterne fra at prædike over teksterne fra de autoriserede to tekstrækker til fordel for Markusevangeliet.

Prædikentekster
Salmernes Bog kapitel 24
Paulus' Brev til Romerne kapitel 13, vers 11-14
Markusevangeliet kapitel 11, vers 1-11

Salmer
Op! thi dagen nu frembryder
Tak og ære være Gud
Se, hvor nu Jesus træder
Herre, fordi du
Herren god, som uden grænser
Gør døren høj, gør porten vid

Den der vil fortælle om året 2014, kan kun gøre det ved at kaste sig ud i en langstrakt og ikke særlig afklaret skildring. 2014 blev et år med blandinger af godt og ondt. Man kan diskutere, hvordan størrelsesforholdet var imellem de to, men ikke at der var noget af hvert – både af det gode og det onde.

Året gik med gennembrud, konflikter, fejringer, intriger og kærlighedserklæringer.

Den tekniske kunnen nåede nye ubegribelig højder, da en 10 års rejse gennem solsystemet kulminerede i, at et køleskabsstort rumfartøj landede på en fire kilometer stor komet med det upoetiske navn 67P.

25 året for murens fald blev fejret, imens verden lagde an til en ny øst-vest konflikt. Ytringsfriheden diskuterede vi stadig intenst, reformer blev lavet, konsulentfirmaer havde travlt og ind imellem blev vi mindet om, at der er noget der rækker ud over den enkeltes liv, noget der rækker ud over dagene, månederne og året.

Og så lige inden året randt ud blev byen hvid. Børnenes juleønske blev opfyldt, og det endda i et år hvor alle ellers havde talt om varmerekord. På årets sidste dage blev byen indhyllet i sne og for en stund dæmpedes alle lyde, som for at give plads til en eftertanke, eller bare den mulighed at årets virvar af stemmer for et øjeblik kunne falde til ro.

Man kan ikke sige andet end, at vi også i 2014 kom tæt på det menneskelige. Nogle oplevede en smerte, de aldrig vil kunne glemme. Nogle oplevede en glæde, de aldrig vil kunne komme sig over. Mange oplevede begge dele.

Trods forsøg på det, er det umuligt at lande sådan et år i banale analyser. Året blev ramme om eksistensen i al dens sammensathed, og som sådan hvirvlede året mere op, end hvad der kan falde på plads i enkelte sætninger.

Hvis vi skal bevæge os videre frem. Og det skal vi jo, for et nyt år er begyndt, så må vi derfor også have en større ramme at se det i forhold til. Vi må have det, der kan rumme flertydigheden i sig.

Vores læsning af Markusevangeliet her ved gudstjenesterne i Lindevang Kirke har gjort, at vi på nogle måder, følger kalenderåret mere end kirkeåret. Menneskeliv og evangelium danner parløb. Som nu i dag hvor vores indtog i et nyt år ledsages af evangeliet om Jesu indtog i Jerusalem. Som forståelsesramme for vores afsked med det gamle år og ankomst til det nye år, får vi Guds egen ankomst.

Vores tilbageblik får ofte karakter af forsøg på overblik. Tænk om vi kunne få det gamle år til at gå op, og ud af det brogede og disharmoniske udlede en bestemt forståelse eller lære. Men hvordan få overblik over et år, der bevægede sig ud i de yderste afkroge af universet og ind i de dybeste lag i mennesket? Hvordan indfange det, der bestod af blandinger af godt og ondt i entydige floskler, som var der tale om valgslogans eller reklamespots. Vi kommer fra det flertydige, og skal bevæge os videre derfra. Det er det, vi må forholde os til.

Fortællingen om Jesu ankomst til Jerusalem er ikke en entydig fortælling. Det er er dens styrke. Vi kan læse den til jul, til påske og til nytår og den er lige velvalgt.

Indtoget i Jerusalem er evangeliet om en fremtid, der tilhører Gud. Det er fortællingen om en modtagelse, hvor en menneskemængde åbner sin favn og

modtager Jesus, så varmt som er det en nær slægtning, der modtager en hjemvendt. Der er kontrasten mellem magtens centrum og den sagtmodige rytter. Der er de politiske over- og undertoner. Det er alt andet end harmløst. Mængden hylder en konge: Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn! Velsignet være vor fader Davids rige, som kommer!, råber de. Men underneden er der den ulmende skuffelse. Det tager sig ikke ud som forventet. Kongen ankommer uden magtens symboler – uden sværd, skjold, hest og hær. Der er bare en mand på et æsel.

Alt efter øjet der ser, fokuserer vi på bestemte dele af fortællingen. Alt efter øret der hører, hører vi noget forskelligt i det, der bliver fortalt. Hører vi det som et julevarsel, rammer det os som en glæde. Hører vi det som en optakt til påske, klinger der en smerte med, fordi langfredag venter forude. Det er fortællingens flertydighed. Den rummer både glæden og smerten og mere til.

Ethvert forsøg på at snævre indtogets forståelsesramme ind, må derfor slå fejl. Indtoget og ankomsten kan vi ikke gøre os færdig med. Fortællingen kalder hele tiden på, at der er mere at sige. Og netop derfor er det godt at gå fra det gamle år og ind i det nye med den.

Det er udmærket med Paulus' nytårsforsæt om at leve sømmeligt, ikke i svir og druk. Den tiltale er vel ikke helt malplaceret efter en fuldfed jul og et vådt nytår. Men for den, der kommer fra et år med et virvar af stemmer, kan det nemt lyde som et forlangende blandt andre forlangender.

Så er der for en nytårsvandrende flok mere rejsekost og trøst at hente i æselrytteren. Midt i alt det vi ikke kan få overblik over, samler han os op. Her kan vi både være med glæden og smerten, og alt det som ikke går op.

Evangeliet om ham som kommer, er alt for sammensat til, at det kan lande i enkelte sætninger. Men om det øjeblik, hvor det hellige og almindelige, året og evangeliet, Gud og mennesket møder hinanden i porten til Jerusalem, og hvor det møde ellers finder sted – om det øjeblik kan vi godt sige noget sammenfattende. Der er det sammenfattende at sige, at det er i selve mødet, at forløsningen finder sted. Det er i det møde, at der sker noget afgørende nyt i forhold til vores liv i verden og tidens gang.

Herfra er vi nemlig ikke længere alene om at fortælle vores historie. Herfra er vi

ikke længere alene om at bevæge os fra dag til dag og år til år. Der er noget der rækker ud over dagene og årene. Som løfter tiden og forbinder den med evigheden. Noget der giver vores verden en merbetydning og ikke indskrænker vores liv til vores begrænsede forestillingsevne, eller til det at være kastebold mellem godt og ondt.

Gud rider ind i tiden, ind i det nye år. Det kan godt være at julepynten er ved at blive pakket væk og juletræet snart bliver båret ud. Men alt er dermed ikke ligeså prosaisk som før. Jo, virkeligheden har indfundet sig, men indfundet sig som Guds virkelighed.

Nu står noget åbent. Det er det nye år. Og nuet er allerede forandret, for fremtiden er Guds.

Amen.

Kilde
Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
Første tekstrække, Helligtrekonger, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Prædikener over hele Markusevangeliet

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/christiane-gammeltoft-hansens-praediken-helligtrekongers-sondag